

אדולף אייכמן מואשם בכך ששמר על חוקי מדינתו ונשמע לממונים עליו — תחת להפך את הפקודות ולנהוג על פי צו המצפון האנושי. באותו זמן בו נדון אייכמן על שנהג כך, נערך בבית-משפט ירושלמי אחר, במרחק כמה מאות צעדים, משפטו של אדם שנאשם בדיוק באישום ההפוך: שנהג על פי צו המצפון האנושי והפך את פקודות הממונים עליו. תחת להישמע לתקנות היבשות של המנגנון הממשלתי. שמו: חי חסידוף. על עבירה זו דן אותו שופט-השלום הירושלמי, יוסף חריש, למאסר.

★ ★ ★

חסידוף הגיש עירעור על פסק-דין זה, ומן הסתם יידונו הקביעות המשפטיות של השופט חריש בבית-משפט גבוה יותר. אולם מאחר שהשופט הנכבד לא הצמצם בעניינים של הלכה משפטית, אלא טיפל, למעשה, בעניינים שבהשקפת-עולם, ארשה לעצמי להעיר כמה הערות כבר בשלב זה.

לפני שנתמנה לכהונתו הרמה הנוכחית, כיהן מר יוסף חריש במשרד המשפטים. שם ספג את רוחו והשקפתו של מי שהיה אז היועץ המשפטי, חיים כהן. באותם הימים נאשם חיים כהן, לא פעם, בכך שהוא מטיף להשקפת-עולם פרוכית, ההופכת את המדינה לאילול מסוכן, והגובלת עם עקרונות טוטאליטאריים.

חיים כהן היה האב הרוחני של חוק העבירות נגד בטחון המדינה, חוק אנטי-דמוקרטי קיצוני, ושאיך חמור כמותו גם בכמה וכמה מן המדינות הדיקטטוריות. להלכה, נועד חוק זה להילחם בריגול ובאוייבי המדינה. אך עיד ערב קבלתו הוזהרו, כי למעשה, נועד להילחם באופוזיציה ובאוייבי המשטר.

לפי חוק זה הועמד חי חסידוף לדין. לפי חוק זה שפט אותו תלמידו הצעיר (37) של חיים כהן. לכן ראוי פסק-דין זה שנקרא אותו, על אף היותו כתוב בעברית פסבדו-תלמודית.

★ ★ ★

השאלה הראשונה, שהזקרה בכל חומרתה בעת המשפט, היתה: האם מותר לשפוט את חי חסידוף על פי חוק שנועד למלחמה במרגלים? האם אדם, המוכר חימר בעל חשיבות ציבורית לפרסום בעתון חופשי במדינה דמוקרטית, כדי לתקן את סדרי השלטון — יהיה משיל למרגל המוכר סודות לאוייבי המדינה?

בהגיבו על טענה זו, הגיע השופט חריש ישר לנקודת-המוקד של הדיבור:

„בטחון המדינה אין פירושו אך בטחונה מפני צר ואוייב... המושג, בטחון המדינה מומן בחובו גם כל התכליות והאמצעים הדרושים לכך שרשויות המדינה תוכלנה לעשות מלאכתו בהשקט ובבטחה ושכל עובד המדינה, יוכל לעשות שליחותו היומיומית, אף זו שאינה עסופת סוד, כמיטב הבנתו, בלא חשש ומורא מפני עינו הצופיה וידו הארוכה של מאן דהוא, אם בשירות המדינה אם מחוצה לו... קרא לזה בטחון-פנים, אם תאבה.“

אנא, קורא יקר, קרא את הפסקה הזאת פעם שנייה ושלישית.

הנה כי כן: בטחון המדינה — פירושו:

בטחון בעליה-השררה לפני עינה הפקודה של העתונות החופשית.

להגנה על בטחון זה — מופעל חוק זה מטיל שבע ו-14 שנות מאסר למוסרים ידי עות לאדם „בלתי מוסמך“ (קרי: לעתונאי). „בטחון פנים“ — תמהני אם יכול מישחו לקרוא מושג זה ללא חיל ורעדה, בימים אלה של משפט אייכמן. שם ראינו דוגמה קיצונית של „בטחון פנים“, שם ראינו את סוף הדרך של פילוסופיה זו. האם לא תר-עד רגלנו בצעדנו צעד ראשון בכיוון זה?

★ ★ ★

בכתבי-העירעור כתב על כך אריה מריני סקי, פרקליטו של חסידוף:

„שופט-השלום המלומד שנהג בכל חי כבוד, בהרחיבו את המושג, בטחון המדינה לשטחים ולפעולות שאינן קשורות כלל ועיי-קר למשמעות המשפטית, המילולית והמקור-בלת של מושג זה במדינת ישראל.“

... כל מהותו של הפקיד הציבורי במדינת-החופש מושתתת על עקרון הפוך ומנוגד, דהיינו: כי תמיד, ובכל עת, יפעל פקיד הציבור, תוך חשש ומורא מפני עינו הצופיה של מאן דהוא.“

... ההשקפה האמורה של שופט השלום המלומד, המכלילה במושג, בטחון המדינה אינטרסים שלטוניים, החורגים מתחום ענייני בטחון ממש, לא יכירנה מקומה בפסק-דין.“

★ ★ ★

אי-אפשר להבין את החיכוך הרעיוני העקרוני הזה, הנוגע לעצם מהות המישטר במדינה, מבלי לזכור את רקע מעשהו של חי חסידוף.

צעיר זה היה אחד מרבים שעקבו בחרה גוברת והולכת אחרי משפטו של עמוס בן גוריון, בו נתגלה בור של שחיתות, ריקבון והתנחנות בצמרת המוסד המופקד על שמירת החוק במדינה. הוא הודעו שבועיים כאשר קרא את פסק-דינו של בית-המשפט העליון בעניין זה: „מערכה זו (של עמוס בן-גוריון) התנהלה באמצעים נפסדים... מר סהר שיקר בעדותו במכתו... אך גרוע מכל אלה: במלחמתה זו נשענה התביעה (של עמוס בן-גוריון) על הטענה שהתיקים (של חקירת אירס"ו) חסויים מטעמים של טובת הציבור או אף של בטחון המדינה... הכוונה האמיתית היתה אחת: להשתמש בנשק החד והמסוכן של חיסוי ראיות, למטרה הנפסדת של הסתרת האמת למטרותיה האנוכיות של התביעה בתביעה אזרחית זו.“

סיפר חסידוף, בהצהרתו בבית-המשפט:

„אדוני השופט, אני בחור פשוט, ואינני מבין בפוליטיקה. הייתי בן השע כשקמה המדינה, וכל אחי ממוסדותיה לא רק יקר לי, היא חלק בלתי-נפרד מעולמי. כשבילי, אדוני השופט, בית-המשפט הוא בית-משפט, ומשטרה היא משטרה. כשבילי היה זה הרכ כל המושגים, שעליהם התחנתי במשרדי-המשפטים ובצה"ל ובבית-אבא, כאשר ראיתי שראשי משטרת ישראל, אשר הואשמו בפלילים עליידי בית-המשפט העליון, מוסיפים לכהן במישרתם, כאילו לא קרה דבר, ואינם גותנים את הדין.“

... בית-המשפט העליון קבע כי מפקד משטרת תל-אביב אשם בשימוש מזויף בטענת בטחון-המדינה, כדי לרמות את בית-המשפט. והיועץ המשפטי שיתק, והאיש מוסיף להיות אחראי לחוק ולסדר של כל אזרחי תל-אביב. בית-המשפט קבע כי סגן המפקח הכללי, מר אברהם זלינגר, עשה פעולת-סרק כדי להוליך שולל את בית-המשפט המחוזי, והיועץ המשפטי שותק, והאיש מוסיף לכהן כחוקר הראשי במשפט ההיסטורי של אייכמן.

„והנה, לפחות כלפי איש אחד החליט היועץ המשפטי להגיש משפט. אומנם המשפט נגדו הוגש לאחר שהוא ביקש לעשות זאת. אומנם הוא לא פוטר ממשרתו, גם לאחר מה שקבע בית-המשפט העליון, ואפילו לא הודח זמנית ממנה. סוף-סוף הוא יחזקאל סהר, שגריר ישראל בחינה, ולא חי חסידוף, פקיד במשרד-המשפטים, שפוטר וסולק אף לפני שהועמד לדין. אולם לפחות העמיד אותו היועץ המשפטי לדין.“

„והנה, כבוד השופט, גם תיק זה (של היועץ המשפטי נגד סהר) עבד תחת ידי.“

בתיק היתה חליטת המכתבים של היועץ המשפטי עם סגנית פרקליט-המחוז ועם חוקרי המשטרה. היועץ המשפטי האשים את החוקרים שהעלימו מפניו את העדויות שהיו דרושות להכנת התביעה. ואילו סגנית פרקליט המחוז, הגב' ויקטוריה אונטרובסקי-כהן, הודיעה כי אין ביכולתה להזמין את סגן המפקח הכללי מר זלינגר ואת קציני-המשטרה הבכירים שמאי זוהר ואוטו לוף, כעדים במשפט נגד סהר, כיוון שהם, יהיו עויינים לתביעה. כמילים אחרות, מתוך המיכתבים נסתבר כי שותפו של סהר לשעבר וילדי-שיפוחו

היא שונה... היא מיוחדת במינה...

היא... "BLENDED" 20 סיג. 75 אר. סיגריות פילטר KING SIZE

תוצרת דונק - ערבות לטיב

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 26785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ ת"א. סין 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • אמ"ל: העולם היה בע"מ.

חסידוף